

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 16. De mystico, sine sacro velamine, quid esset, & quare baptizatis
daretur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

gellari nequiverit. Nec obest quod nos plures eundem pannum candidum adhibemus. Nam, cum ille sordibus non inficiatur, eo quod modico tempore vsui est, mutare in singulos baptizandos, necesse non est. Secus de candida antiquorum veste, quæ septem diebus iugiter ferebatur.

Vestis can-
didæ vesti-
gium apud
nos.

Demystico, siue sacro velamine, quid esset: &
quare baptizatis daretur.

CAP. XVI.

Exigit locus, ut de mystico velamine ali- Mysticum
velamen
dabatur
baptizatis.
quid dicatur, quandoquidem illud bapti-
tatis dari solitum, veteres Patres meminerūt. Sed, quid fuerit mysticum velamen, explican-
dum est ante breuiter, quo facilius ea, quæ do-
cere volumus, intelligi possint. Namque alij
velamen à ueste candida distinguere non vi-
denter: ut S. Ambrosius, qui uestem candidam
velaminis nomine appellat lib. de iiis, qui my-
sterii iniciantur, cap. 7. Alij autem cum coro-
na miscere, & confundere possunt: eo quod
admodum huius, baptizatorum capita obiret;
argue ad regium genus indicandum adhibe-
tur. Sed nos, cum dicimus, velamen bapti-
tatis fuisse datum, ita dicimus, ut pannus, à ve-
ste candida, & corona differens, eorum capitum
impositus fuerit: neunctionis christina delere-
tur, aut defueret. Sic enim existimare necesse
est, quicunque vel omissæ veterum Patrum

Mysticum
velamen
quid esset.

lectionis, vel eius non bene intellecta suspi-
cionem fugere velint. Concilij enim Bellua-
censis Patres, cum de mystico velamine lo-
querentur, panni vocabulo vni sunt: si quis (in-
quunt cap. 121.) voluerit chrismate pannum ite-
rum linire, & super alium baptizatum mittere, non

Mysticum est absurdum. Ex quo omnes intelligunt, my-
sticum velamen pannum fuisse. In Ordine au-
tem Romano prius albæ vestis, tum mystici
velaminis mentio est: deportantur, inquit de
sabb. S. in die, ipsi infantes ante eum, & dat singu-
lis stolam candidam, & chrismale, & decim fili-
quas. quod etiam facit Albinus Flaccus lib. de
Divin. Offic. cap. de sabb. S. Pasch. albis induit
vestimentis, propter gratiam regenerationis, &
castitatem vita, & angelici splendoris decorum, sine
sacro chrismate caput perungitur, & mystico tegitur
velamine, ut intelligat, se diadema regni, & sacre
dotij dignitatem portare. & Rabanus Maurus lib.
de Instit. Cleric. cap. 29. induunt ergo albæ ve-
stibus, ut, quorum prima nativitas: infantia vetusti
erroris fuscauerat, habitu secundæ regenerationis glori-
riae preferat indumentum, regitur etiam post sacra
unctionem, caput eius sacro velamine, ut intelligat,
se diadematis regni, & sacerdotalis dignitatis por-
titorem. & Glossa apud Grat. de confecrat. dist.
4. cap. 91. quæ situm fuit, quid significet vestis can-
dida, qua baptizatus induitur respondetur, quod sig-
nificat munditiam, & puritatem, quam ablatus à
peccatis usque in diem iudicij debet seruare, signifi-
cat etiam gloriosam resurrectionem fidelium, & ri-
gnum sursum, regitur etiam caput eius mystico
lamine, ut intelligat, se debere potiri corona regni, &

igitate sacerdotali. Quod, mysticum velamen avelte candida distingui, argumētum est. cum vero baptizatorum corona ex floribus plerunque, vel myrto, & palma conflata esset; velamen autem (vt iam dictum est) pannus fuerit; quis discriben inter vnum, & alteram non videat? Concilium etiam apud Belluacum cap. iii, cum ostendere veller, nulla lege vetitum esse, videlicet mysticum velamen in plurimum vsum adhiberetur, dixit: si quis veluerit chrismate pannum iterum, linire, & super alium baptizatum mittere, non est absurdum. Vbi Glossa: pannum, quo caput pueri chrismate circumcingitur, ne recens rictus Episcopi deleatur, vel desluas, vel quo vertex consimile à presbytero per unius obvolutur. Igitur velamen chrismate infectum erat. Igitur ad illud conseruandum inuentum fuit. Non sum tamen nescius, alia mysteria, & causas huius velaminis afferti posse. Quarum illa principalis, & prior esto, & nos post baptisatum, ad regium, & sacerdotale genus euectos esse, declararet. quod ne diuinasse potius quam certo prodidisse dicamus, Albini Flacci testimoniū, invenit certe probandum, afferemus in mediū; unde huius moris causam abundè cognoscere licebit. Is enim lib de Diuin. Offic. cap. de sabb. S Paschæ, eandē sacraeunctionis, & mystici velaminis causam assignans, rem ita declarat: sacro chrismate caput perungitur, & mystico tegitur velamine, vt intelligat, se diadema regni, & sacerdotij dignitatem portare. Iisdem verbis ad idem comprobandum plumi Patres vñ sunt: vt Rabanus Maurus

Mysticum
velamen e-
rat distin-
ctum à ve-
ste cädida.
Mysticum
velamen
differebat
à corona.

Mysticum
velamen
inuentum
fuit ad cō-
servandum
chrisma.

A'ia causa
mystici ve-
laminis ad-
libendi.

752 De Antiq. Bapt. rit. ac Cær.
lib. de Instit. Cleric. cap. 29. tegiturenīm, tū
sacram unctionem, caput eius mystico velamine, &
intelligat, se diadematis regni, & sacerdotalis digni-
tatis portuorem, iuxta Apostolum; vos epi, inquit,
genus regale, &c. nam sacerdotes in veteris testamenti
quodam mystico velamine caput semper ornabant:
Iuo Carnotensis serm. de sacram. Neophytus
tegiturenam post sacram unctionem, eius caput sacra
velamine: ut intelligatur, sed diadematis regni, & sa-
cerdotali, sicut dictum est, dignitate potius. & Glossa
apud Gratian. de consecrat. dist. 4. cap. 91. in
locum Rabani supra citatum: tegitur etiam ca-
put eius mystico velamine, ut intelligatur, sed deve-
stiri corona regni, & dignitate sacerdotali. Fortasse
quispiam dixerit: non ne igitur mysticum ve-
lamen, si baptizatos regia, & sacerdotali di-
gnitate praeditos esse, demonstrabat, cum co-
rona, qua ad idem indicandum vrebant, con-
uenisse, putandum est? Minime vero, non
nim, quæ eiusdem rei significanda vim habet,
vicissim inter se commenant: cum meminen-
mus, baptismalem renunciationem institutam
esse, ut res humanas valere iuberemus: cuius
etiam causa nudi ad baptismum accedebant:
& omnino constet, mersionem, quæ in bapti-
smo fiebat. Christi mortem, & resurrectionem
retulisse: ad quam indicandam bapti-
mus quoque Paschatis perugilio celebrati, &
calcei baptizatis dari solebant. Sed unde ve-
lamen istud, regale genus, aut Christi sacer-
dotiorum significandi vim habuit? Quia corona
simile erat, quæ regni symbolum est & sacerdo-
tes (inquit Rabanus loco citato) recepto more
capita

capita velabant. Vnde Ezechiel. 44. de Iudeis:
linea erunt in capitibus eorum: & de Gen-
tibus apud Lucanum lib. i.

— *vittata sacerdos:*

& Virgilium Aenid. 3.

— *redimitus tempora vittis:*

Plaque alia scriptorum testimonia extant:
que ego si persequi velim, immemor proposi-
tionei sim, quo mihi solummodo Christiano-
num ritus, non aliarum gentium mores, vel
instituta literis mandare decretum est.

Sacerdotes
Hebrei, &
Gentiles
caput vela-
bant.

Cur velamen mysticum appellaretur; in eo filum ru-
beum insutum fuisse; ipsum tamen albi coloris
existisse; eius materia linum, emptor baptizan-
dus, vel Ecclesia; idem sacris de more verbis ex-
piari solitus; galea in morem paulatim in sum-
mo fastigiatum, & septem diebus delarum esse;
pluribus imponi licuisse; depositum, in Ecclesia re-
sum ceßisse; & quandiu illius usus durauerit;
de qua origine gesipij in baptismo adhibendi.

C A P. XVII.

EX hac celebri significandi vi, etiam mystici Velamen
nomen inuenit. Quo modo ipse baptis- cur mysti-
mus non raro mysterium à Patribus dictus est: cum appel-
laretur.
Ambrosio lib. de Spir. sanc. cap. 11. in mysteriis
interrogatio tria defertur. Hieronymo ad cap. 6.
Amos: in mysteriis primum renunciamus: & Isido-
ro Hispalensi lib. 2. de Offic. cap. 20. sales autem
in mysteriis chatechumenis dandos à Patribus inde

B b b